

Αθήνα, 12 Μαΐου 2025

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Michael Rakowitz & Ancient Cultures

Παρουσίαση Τριλογίας μεταξύ Αρχαίων Πολιτισμών και Σύγχρονης Τέχνης

Συνεργασία Υπουργείου Πολιτισμού, Μουσείου Ακρόπολης, Εφορείας Αρχαιοτήτων Αθηνών και NEON

Η συνεργασία του Υπουργείου Πολιτισμού, του Μουσείου Ακρόπολης και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αθηνών με τον οργανισμό NEON αποτελεί μια σε βάθος συνομιλία μεταξύ σύγχρονων έργων και αρχαίων εκθεμάτων, αναδεικνύοντας διαχρονικά θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς, απώλειας και αποκατάστασης, επιβίωσης και δημιουργίας πολιτισμού. Πρόκειται για μια τριλογία που θα αναπτυχθεί το 2025 και 2026.

Ελληνικές αρχαιότητες και αντικείμενα αρχαίων πολιτισμών από τις περιοχές της νοτιοανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής συνομιλούν με το πολυδιάστατο έργο του, διεθνώς, αναγνωρισμένου σύγχρονου καλλιτέχνη Michael Rakowitz, το οποίο βρίσκεται στο επίκεντρο.

Η τριλογία ξεκινά από το Μουσείο Ακρόπολης, το 2025, συνεχίζεται στον εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο του Μουσείου Ακρόπολης, στη δυτική του πλευρά προς την οδό Μπτσαίων, για να καταλήξει, το 2026, στο Παλιό Μουσείο της Ακρόπολης.

Η δυναμική αυτής της συνεργασίας, μεταξύ αρχαιολογικών μουσείων και σύγχρονων δημιουργιών, έγκειται στην ικανότητά τους να αμφισβητούν στατικές και φαινομενικά απόμακρες ιστορικές αφηγήσεις. Τα αρχαία εκθέματα, ως προϊόντα ενός παγιωμένου παρελθόντος, με παρεμβάσεις νεότερων έργων, αναδεικνύουν την πολυπλοκότητα και τη συνέχεια της πολιτιστικής κληρονομιάς, εμπλέκοντας ποικίλες βιωμένες εμπειρίες, ταυτότητες και μνήμες. Εκφράζουν την ανάγκη να ανακτήσουμε γρήγορα την κοινή πολιτιστική ιστορία της ανθρωπότητας με τον ίδιο επιταχυνόμενο ρυθμό με τον οποίο αυτή χάνεται.

Πρόκειται για έναν διάλογο με έργα εννοιολογικά, συγκινητικά, φανερά πολιτικά, σίγουρα επίκαιρα, υπενθυμίζοντάς μας την επανάληψη οδυνηρών γεγονότων της ιστορίας (πόλεμοι, λεηλασίες, κλοπές, αποικιοκρατία, μετανάστευση), και παράλληλα φέρνει στο προσκήνιο τη μοίρα των εμπόλεμων περιοχών, αλλά και τα μάταια ταξίδια διωγμένων ανθρώπων και πολιτιστικών αγαθών. Στο σύνολό της, η τριλογία ενώνει τους κλασικούς και σύγχρονους πολιτισμούς αυτής της γωνιάς του πλανήτη στο Μουσείο Ακρόπολης, στο Βράχο της Ακρόπολης και τον Παρθενώνα, το σύμβολο του Δυτικού Πολιτισμού, και ταυτόχρονα της γόνιμης επαφής με τους πολιτισμούς που σημάδεψαν και σημαδεύουν τον κλασικό και σύγχρονο κόσμο.

Η Υπουργός Πολιτισμού **Δρ. Λίνα Μενδώνη** σημειώνει «*Η συνεργασία του Υπουργείου Πολιτισμού με τον Οργανισμό NEON έχει δώσει ισχυρά δείγματα γραφής, τα τελευταία χρόνια. Σύγχρονα έργα τέχνης εκτίθενται, μέσα σε επιλεγμένους αρχαιολογικούς χώρους, σε έναν πρόσφορο διάλογο που ενισχύει την ενότητα, στη μεγάλη ιστορική διαχρονία του ελληνικού πολιτισμού. Η συνεργασία μας, στην έκθεση της συγκεκριμένης τριλογίας είναι ακόμη πιο ισχυρή και στοχευμένη. Ο θαυμαστός πολιτισμός, των Ασσυρίων, από τους παλαιότερους πολιτισμούς της λεκάνης της Μεσογείου, συνδυάζεται και διαδίδεται με τις ελληνικές αρχαιότητες σε αгаστική και δημιουργική σύμπνοια με τις σύγχρονες δημιουργίες του Michael Rakowitz ο οποίος εμπνέεται από τον πολιτισμό του βιβλικού βασιλείου της αρχαίας Ασσυρίας, που μας κληροδότησε αριστουργηματικά έργα τέχνης της Μεσοποταμίας. Δυστυχώς, κάποια από αυτά, αντιμετώπισαν σχετικά πρόσφατα τη δήμευση και την καταστροφή. Πολλά, αέρας ή θραύσματα, εκλάπησαν και απομακρύνθηκαν βιαίως από τους τόπους που τα δημιούργησαν. Πέραν όλων των άλλων μνημμάτων της τριλογίας, παραπέμπει ευθέως στην καταστροφή και τη βίαιη υφαρπαγή των Γλυπτών του Παρθενώνα.*

Πολιτική μας προτεραιότητα αποτελεί η όσμωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς με τη σύγχρονη δημιουργία, όσο και η ενίσχυση της εξωστρέφειας του ελληνικού πολιτισμού. Στις προτεραιότητές μας αυτές ανταποκρίνεται η συνεργασία του Υπουργείου Πολιτισμού με τον Οργανισμό NEON, στη συγκεκριμένη τριλογία. Ευχαριστώ, ιδιαίτερα, τον Δημήτρη Δασκαλόπουλο για την άριστη, δημιουργική συνεργασία μας και τη γενναιοδωρία του. Η εμπνευσμένη δημιουργία του Michael Rakowitz αποτελεί τον συνεκτικό δεσμό της τριλογίας.

Στους επιμελητές της έκθεσης Νίκο Σταμπολίδη, Γενικό Διευθυντή του Μουσείου της Ακρόπολης, και Ελίνα Κουντούρη, Διευθύντρια του Οργανισμού NEON, τα θερμά μου συγχαρητήρια για την εξαιρετική σύνθετη έκθεση που φιλοξενείται στο Μουσείο της Ακρόπολης. Στην Εφορεία Πόλης Αθηνών και στο πρόσωπο της προϊσταμένης της Έλενας Κουντούρη ευχαριστώ τα στελέχη του Υπουργείου Πολιτισμού για το σπουδαίο έργο που επιτελείται στο Παλιό Μουσείο της Ακρόπολης, το οποίο θα είναι επισκέψιμο το 2026, παρουσιάζοντας τρεις διαφορετικές εκθέσεις».

Ο **Δημήτρης Δασκαλόπουλος**, ιδρυτής του NEON, λέει «*Η συνεργασία του Οργανισμού NEON με το Υπουργείο Πολιτισμού, το Μουσείο Ακρόπολης και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών σηματοδοτεί τη μακροχρόνια δέσμευσή μας στην σύγχρονη τέχνη και την πολιτιστική κληρονομιά. Το ενδιαφέρον μου επικεντρώνεται στην εξερεύνηση και υποστήριξη νέων μεθόδων κοινωνικής συμμετοχής και πιστεύω ότι το έργο του Michael Rakowitz σε σχέση με τους αρχαίους πολιτισμούς θα ενισχύσει την σταθερή μας προσπάθεια: η τέχνη να είναι πολύπλευρα προσβάσιμη σε ένα ευρύτερο, τοπικό και διεθνές κοινό και οι ιδέες της επιδραστικές.*

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου στο Υπουργείο Πολιτισμού, την Υπουργό Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, στο Δ.Σ του Μουσείου Ακρόπολης και τον Γενικό Διευθυντή του, Καθηγητή Νικόλαο Σταμπολίδη και φυσικά στον Michael Rakowitz».

Πρώτο Μέρος: Συνεργασία Μουσείου Ακρόπολης και NEON

Τίτλος Έκθεσης *Allspice* | *Michael Rakowitz & Ancient Cultures*

Επιμέλεια: Καθ. Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης, Γενικός Διευθυντής Μουσείου Ακρόπολης και Ελίνα Κουντούρη, Διευθύντρια NEON Μουσείο Ακρόπολης, Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων

13 Μαΐου – 31 Οκτωβρίου 2025

Το πρώτο μέρος της τριλογίας είναι η έκθεση ***Allspice* | *Michael Rakowitz & Ancient Cultures***, σε επιμέλεια του Γενικού Διευθυντή του Μουσείου Ακρόπολης Καθηγητή Νικόλαου Σταμπολίδη και της Διευθύντριας του NEON Ελίνας Κουντούρη, που θα παρουσιάζεται στην αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων του Μουσείου Ακρόπολης από τις 13 Μαΐου έως τις 31 Οκτωβρίου 2025.

Τα σύγχρονα έργα του Michael Rakowitz συνεκτίθενται με αρχαιότητες που προέρχονται από το Ινστιτούτο Μελετών Αρχαίων Πολιτισμών (Institute for the Study of Ancient Cultures) του Πανεπιστημίου του Σικάγο και την Κυπριακή Συλλογή Θ. Ζιντίλη, στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, συνυφαίνοντας ιστορίες που μας μιλούν για το παρελθόν και το παρόν μας. Η έκθεση περιλαμβάνει και τρεις νέες αναθέσεις στον καλλιτέχνη.

Στην αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων του Μουσείου Ακρόπολης – με εμφανές το κενό ανάμεσα στα γλυπτά του Παρθενώνα – ξεδιπλώνεται η ιστορία της αποικιοκρατίας και αρπαγής λεηλατημένων μουσείων από τον Michael Rakowitz. Ο καλλιτέχνης αναφέρεται σε ένα συνεχιζόμενο και ανοικτό πολιτιστικό τραύμα που συμβαίνει, σε όλο τον κόσμο: Αντικείμενα που αποτελούν την πολιτιστική μνήμη ενός λαού και συνθέτουν το πνεύμα μιας χώρας, γίνονται αντικείμενα κλοπής, συναλλαγής, καταστροφής και εξαφάνισης.

Ο τίτλος της έκθεσης *Allspice* (μπαχάρι) αναφέρεται, κυριολεκτικά, στις χειρόγραφες συνταγές της μητέρας του Rakowitz που βρίσκονται στις κολώνες της αίθουσας Περιοδικών Εκθέσεων του Μουσείου, παραπέμποντας μας στις αλληλεπιδράσεις των πολιτισμών, αλλά και στις μνήμες της εξορίας και της μετανάστευσης ανθρώπων και πολιτισμών. Το έργο αποτελεί **νέα ανάθεση** στον καλλιτέχνη από τον NEON. Όπως αναφέρει ο **Rakowitz**, «*Ανατρέχοντας στις ιρακινές συνταγές της μητέρας μου, ένα από τα πιο διαδεδομένα υλικά είναι το μπαχάρι. Αυτό το άγουρο αποξηραμένο μούρο, αλεσμένο σε σκόνη, έχει γεύση που θυμίζει πολλά πράγματα ταυτόχρονα: Κανέλα, γαρύφαλλο, μοσχοκάρυδο, νότες από καρδάμωμο. Αποτελεί ένα από τα βασικά υλικά και κυρίαρχες γεύσεις στο ιρακινό μπαχαρικό μείγμα baharat και, όταν δεν είναι διαθέσιμα τα υπόλοιπα μπαχαρικά, λειτουργεί ως υποκατάστατο, διατηρώντας την γευστική ταυτότητα της συνταγής.*

Η λέξη “υποκατάστατο” - substitute προέρχεται από το λατινικό substituire, που προέρχεται από το statuere, του οποίου το ουσιαστικό παράγωγο είναι το statua, ή άγαλμα —έννοιες κεντρικές στην εργασία μου, ως γλύπτης, τις τελευταίες δύο δεκαετίες, δημιουργώντας γλυπτά που αποτελούν «υποκατάστατα» άλλων γλυπτών που έχουν εξαφανιστεί ή καταστραφεί».

Η έκθεση ξεκινά με το βίντεο *The Ballad of Special Ops Cody* που γυρίστηκε στο Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του Σικάγο. Στο έργο, ο Special Ops Cody, ένα παιχνίδι, μια μινιατούρα πεζοναύτη των ΗΠΑ φτιαγμένη με απόλυτη λεπτομέρεια, εισέρχεται στις βιτρίνες του Ινστιτούτου, όπου φυλάσσονται αναθηματικά αγάλματα της Μεσοποταμίας, και επιχειρεί να τα «απελευθερώσει».

Στην έκθεση περιλαμβάνονται αρχαία αντικείμενα από τη Μέση Ανατολή και τη νοτιοανατολική Μεσόγειο, που γενναϊόδωρα παραχωρήθηκαν: Δεκατρία από το Ινστιτούτο Αρχαίων Πολιτισμών του Πανεπιστημίου του Σικάγο, ένα αντικείμενο από τη Συλλογή Κυπριακών Αρχαιοτήτων Θ. Ζιντίλη, σήμερα στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στην Αθήνα και ένας μεγάλος αριθμός σύγχρονων έργων από τη σειρά *Ο αόρατος εχθρός δεν πρέπει να υπάρχει* (*The invisible enemy should not exist*) του Rakowitz. Τα έργα του Rakowitz από τη σειρά *The invisible enemy should not exist* (*Northwest Palace of Nimrud-Kalhu*) αποτελούν «επανεμφανίσεις» ιστορικά λεηλατημένων και πρόσφατα κατεστραμμένων ανάγλυφων γλυπτών που κοσμούσαν τους τοίχους του αρχαίου ασσυριακού παλατιού της Νιμρούντ-Καλχου.

Οι ανάγλυφες αυτές πλάκες – «επανεμφανίσεις» παρουσιάζονται με κενά ανάμεσά τους, κάνοντας εμφανείς τις ρωγμές (ζημιές από την αρχαιότητα, πόλεμοι, λεηλασίες), που δεν μπορούν να κρυφτούν. Αντίθετα μαρτυρούν την ιστορία και γίνονται πλέον μέρος της ταυτότητας του έργου.

Τα νέα γλυπτά γίνονται από πεπλεγμένο χαρτί, σύγχρονες εφημερίδες της Μέσης Ανατολής και συσκευασίες τροφίμων του Βόρειου Ιράκ. Τα αναλώσιμα υλικά υπογραμμίζουν ακριβώς την απουσία των πρωτότυπων αντικειμένων που λείπουν.

Ο **Καθηγητής Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης**, Γενικός Διευθυντής Μουσείου Ακρόπολης και συνεπιμελητής της έκθεσης, αναφέρει: «Για τις αρχαιότητες θα πρέπει κανείς να κάνει τον βασικό διαχωρισμό: είναι πρόσφυγες ή αιχμάλωτοι;

Αν εκπατρίστηκαν από τον τόπο τους για λόγους σωτηρίας, θα μπορούσε να τις θεωρήσει κάποιος ως πρόσφυγες, που σε οποιαδήποτε στιγμή που οι συνθήκες θα το επέτρεπαν θα μπορούσαν και θα έπρεπε να επιστρέψουν στις κοιτίδες τους. Αυτός ο εκπατρισμός, όμως, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να συνδέεται με κλοπή, αρπαγή ή εμπόριο. Αν πάλι εκπατρίστηκαν βιαιώς από κλοπή, αρπαγή, συναλλαγή, δωροδοκία, για λόγους παράνομης ιδιοκτησίας, πλουτισμού κλπ., τότε οι αιχμάλωτες αρχαιότητες θα πρέπει να αποδοθούν εκεί που ανήκουν...

Έως ότου υπάρξει **αποκαταστατική Δικαιοσύνη**, τα έργα του Rakowitz, είτε αυτά που είναι ολόκληρα είτε αποτελούνται από τμήματα διαμελισμένων αγαλμάτων, αρχιτεκτονικών συνόλων ή από «επανεμφανίσεις», παραμένουν ουσιαστικά σκιές και φαντάσματα με ένα άρωμα μνήμης και «ανθρωπιάς», που λειτουργούν και ως υπόμνηση της απώλειας χιλιάδων αντικειμένων, που κινούνται μεταφερόμενα από έκθεση σε έκθεση κι από χώρα σε χώρα, ευαισθητοποιώντας συνειδήσεις έως την επιδιωκόμενη αποκατάσταση της Δικαιοσύνης».

Σύμφωνα με την **Ελίνα Κουντούρη**, Διευθύντρια του NEON και συνεπιμελήτρια της έκθεσης, «Η καλλιτεχνική γλώσσα του Rakowitz είναι άκρως προσωπική, αλλά έχει καθολική εμβέλεια, σαν ο καλλιτέχνης να μας προσφέρει μια ιστορία του κόσμου μέσω της προσπάθειάς του να διασώσει την πολιτιστική ιστορία του Ιράκ. Το έργο του μεταβολίζει την καταστροφή που επιφέρει ο πόλεμος επιστρέφοντας στα ίδια τα αντικείμενα: είτε είναι χαμένα, αγνοούμενα ή ατελή. Τα αποκαθιστά εξ ολοκλήρου, αλλά όχι «ανακατασκευάζοντάς τα», όρος στον οποίο αντιτίθεται κατηγορηματικά. Αντ' αυτού, προτείνει τον όρο «επανεμφάνιση» ως επαναλαμβανόμενο μοτίβο στο έργο του. Η παραγωγή αυτών των αντικειμένων ως έργων τέχνης αποτελεί μέρος της υλικής και άυλης παρακαταθήκης μας.

Η έκθεση Allspice είναι κάτι περισσότερο από μια έκθεση σύγχρονης τέχνης σε διάλογο με την αρχαιότητα. Πρόκειται για την επισφαλή κατάσταση μας στο παρόν και τη γλώσσα της επιβίωσης. Ενώνοντας τις δυνάμεις τους, δημιουργός και θεατής, διασφαλίζουν ότι οι πόλεμοι παραμένουν στη μνήμη και αναγνωρίζουν τα διαγενεακά τραύματα, τις απώλειες και τις απουσίες.

Πίσω από τους τοίχους του Μουσείου Ακρόπολης, αυτή η αφήγηση γίνεται τόσο μια πράξη ίασης όσο και μια πράξη αντίστασης».

Η **δεύτερη νέα ανάθεση**, με τίτλο *A Baghdadi Amba Dictionary*, παρουσιάζεται μέσα στην βιτρίνα των βιβλίων, διαφορετικών χρονικοτήτων και πολιτισμών, και συνδέεται με την παρουσίαση του **Λεξικού της Ασσυριακής του Σικάγο** (CAD) και με την ευθραυστότητα της γλώσσας και των πολιτισμών.

Το Λεξικό αποτελεί την εγκυκλοπαιδική μελέτη μιας γλώσσας που δεν ομιλείται εδώ και 2.000 χρόνια και συντάχθηκε από μελετητές του Ινστιτούτου Μελέτης των Αρχαίων Πολιτισμών του Πανεπιστημίου του Σικάγο, προσφέροντας ένα παράθυρο σε έναν από τους πρώιμους αστικούς πολιτισμούς. Το τελικό αποτέλεσμα είναι 21 τόμοι. Πρόκειται για μια πλήρη καταγραφή της Ακκαδικής, της αρχαιότερης γνωστής Σημιτικής γλώσσας, γραμμένης με τη σφηνοειδή γραφή. Οι καταχωρήσεις του παραθέτουν σημαντικές πηγές σφηνοειδούς γραφής από διάφορες περιοχές και περιόδους του πολιτισμού της Μεσοποταμίας, και ως εργαλείο έρευνας συμβάλει στη μελέτη των μεταγενέστερων Σημιτικών γλωσσών.

Στη νέα αυτή ανάθεση, ο Rakowitz διατηρεί και μεταφέρει μια διάλεκτο της διασποράς που έμαθε από την Ιρακίνο-Εβραία μητέρα του. Δημιουργεί χειροποίητα βάζα με Άμπα-αμπα (ένα τουρσί με βάση το μάνγκο που κατέχει σημαντική θέση στην κουζίνα του Ιράκ και πωλείται στο Σικάγο σε ασσυριακά παντοπωλεία) στο εξωτερικό των οποίων έχει γράψει στο γυαλί ένα γλωσσάριο όρων και εκφράσεων που του έμαθε μέσα στα χρόνια η μητέρα του Yvonne. Αυτά τα βάζα θα προσφερθούν στη λήξη της έκθεσης.

Με το έργο του, ο Rakowitz υπενθυμίζει πως η εύθραυστη κατάσταση πολύτιμων κειμηλίων αντixεί την επισφάλεια της μνήμης αυτών που ζουν στο πλαίσιο της διασποράς. Ο μελετητής της καταγραφής μιας ξεχασμένης γλώσσας και αργότερα ο συντηρητής που αναλαμβάνει την αποκατάσταση ενός ταλαιπωρημένου βιβλίου αντιμετωπίζει παρόμοια διλήμματα με τον εκπατριμένο, ο οποίος καλείται να συντατίσει την κληρονομιά και την κουλτούρα του, με αυτές της νέας του πατρίδας. Τι συνεχίζει να κρατά από αυτές; Τι εγκαταλείπει; Πώς διατηρείται και προστατεύεται κάτι που ξεθωριάζει; Πώς κρατάει κανείς ενωμένη μια κατακερματισμένη ταυτότητα;

Στην **τρίτη ανάθεση** του NEON, ο Michael Rakowitz δημιουργεί ένα είδος κολάζ μεταξύ πολιτισμών, «συνδέοντας» το σώμα της ασσυριακής θεότητας Lamassu με την γενειοφόρο ανδρική κεφαλή, από την Κύπρο. Στο έργο *Study for a Lamassu in spolia*, απεικονίζεται ένα σκίτσο του σώματος του Lamassu, ζωγραφισμένο απευθείας πάνω στο γυαλί της βιτρίνας που φιλοξενεί την πέτρινη ανδρική κεφαλή από την Κύπρο της Συλλογής Θ. Ζιντίλη, δάνειο από το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Ο Rakowitz προτείνει μία πιθανή σύνδεση δύο θραυσμάτων, όπως συμβαίνει συχνά στα *spolia*, μια αρχαία τεχνική κατά την οποία πέτρες, από παλιά κτίρια, χρησιμοποιούνται εκ νέου για λειτουργικούς ή διακοσμητικούς σκοπούς.

Ο **Michael Rakowitz** λέει ότι, «Τα τελευταία τρία χρόνια, κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού αυτών των εκθέσεων είχα την τύχη να ταξιδέψω επανειλημμένα στην Αθήνα. Κάθε φορά, περίμενα με ενθουσιασμό την άφιξή μου σε αυτή την καταπληκτική πόλη και θρηνούσα, όταν έπρεπε να φύγω. Πραγματικά, έχω νοσταλγήσει την Αθήνα, έναν τόπο που με αγκάλιασε και τον αγκάλιασα κι εγώ. Ως παιδί ενός γιατρού που αφιέρωσε τη ζωή του στη θεραπεία και την αποκατάσταση των τραυματισμένων και των καταρρακωμένων, και μιας Εβραίας από τη Βαγδάτη, συνδέομαι βαθιά με τις κατά τόπους ιστορίες εκτοπισμού και αποκατάστασης. Το ίδιο το Μουσείο Ακρόπολης στο οποίο εκτίθενται τα εξάσια μέλη του Παρθενώνα, ενώ τα άλλα μισά έχουν αποσπαστεί βίαια, έχει αποτελέσει πηγή έμπνευσης, καθώς μου δίδαξε πολλά και μου άνοιξε νέους ορίζοντες στην κατανόηση του δικού μου έργου. Το γεγονός ότι μπορώ να εκθέσω το έργο μου εδώ με αφήνει άφωνο, καθώς δεν συνδέεται μόνο με το παρελθόν, αλλά ανοίγει παράθυρα σε ένα μέλλον όπου αντικείμενα και άνθρωποι μπορούν να επανενωθούν. Με αγάπη, σας λέω «ευχαριστώ». Σας ευχαριστώ που με καλέσατε εδώ».

Δεύτερο Μέρος: Συνεργασία Μουσείου Ακρόπολης και NEON

Lamassu of Nineveh (2018) | Michael Rakowitz & Ancient Cultures

Επιμέλεια: Καθ. Νικόλαος Χρ. Σταμπολίδης, Γενικός Διευθυντής Μουσείου Ακρόπολης και Ελίνα Κουντούρη, Διευθύντρια NEON

Μουσείο Ακρόπολης, Γλυπτική Εγκατάσταση | Εξωτερικός περιβάλλον χώρος του Μουσείου Ακρόπολης, δυτική πλευρά

Οκτώβριος 2025 – Δεκέμβριος 2026

Τον Οκτώβριο 2025, στο δεύτερο μέρος της έκθεσης *Michael Rakowitz & Ancient Cultures*, θα παρουσιαστεί το έργο *The Invisible Enemy Should not Exist, Lamassu of Nineveh* (2018) στον εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο του Μουσείου Ακρόπολης, στη δυτική του πλευρά προς την οδό Μπτσαίων. Το *Lamassu of Nineveh* (2018), που αποτελεί ανάθεση για το *The Fourth Plinth* της πλατείας Τραφάλγκαρ του Λονδίνου, είναι μια προέκταση της σειράς *The Invisible Enemy Should not Exist*. Το *Lamassu* του Rakowitz είναι φτιαγμένο από μεταλλικά κουτιά από κονσέρβες σιροπιού χουρμά από το Ιράκ και «αναπαριστά» το μήκος περίπου 4,3 μέτρων άγαλμα του φτερωτού ταύρου, της προστατευτικής ασσυριακής θεότητας που βρισκόταν στην είσοδο της Πύλης Nergal της Νινευή από το 700 π.Χ. μέχρι τον Φεβρουάριο του 2015, όταν το ISIS το κατέστρεψε μαζί με αντικείμενα στο κοντινό Μουσείο της Μοσούλης.

Η θέση φέρνει το *Lamassu* σε συνομιλία με την ανασκαφή που απλώνεται στη βάση του Μουσείου Ακρόπολης, με το βράχο της Ακρόπολης που δεσπόζει με τα μνημεία του, όσο και με το αστικό τοπίο που το περιβάλλει, καθώς και με το σύγχρονο κτίριο του Μουσείου.

Τρίτο Μέρος: Συνεργασία της Εφορείας Αρχαιοτήτων της Πόλης των Αθηνών του Υπουργείου Πολιτισμού και του NEON

Παλιό Μουσείο Ακρόπολης

Μάιος 2026 – Δεκέμβριος 2026

Η τριλογία ολοκληρώνεται με την έκθεση στο Παλιό Μουσείο της Ακρόπολης, το Μάιο 2026. Η προετοιμασία ξεκινά με τη συνεργασία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών του Υπουργείου Πολιτισμού και του NEON. Η ιδέα περιστρέφεται γύρω από τις ιστορίες διασποράς και το πώς αντικείμενα από διαφορετικά ιστορικά, γεωγραφικά και αρχαιολογικά συμφραζόμενα διαμορφώνουν αφηγήσεις, που δεν προέρχονται μόνο από γεωγραφικές οντότητες, αλλά και από ιστορικές. Η αρχαία πλίνθος - το τούβλο-, ως δομικό υλικό οικοδόμησης, ιστοριών και αναμνήσεων και ο πηλός από το οποίο κατασκευάζεται, βρίσκονται στο επίκεντρο της νέας ανάθεσης.

Πρώτο Μέρος: Συνεργασία Μουσείου Ακρόπολης και NEON
Τίτλος Έκθεσης *Allspice* | *Michael Rakowitz & Ancient Cultures*
Μουσείο Ακρόπολης, Αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων
13 Μαΐου – 31 Οκτωβρίου 2025

Ώρες λειτουργίας:

Δευτέρα 9πμ-5μμ

Τρίτη-Τετάρτη-Πέμπτη 9πμ-8μμ

Παρασκευή 9πμ-10μμ

Σάββατο-Κυριακή 9πμ-8μμ

Είσοδος ελεύθερη με την έκδοση εισιτηρίου ελεύθερης εισόδου από τα ταμεία εισιτηρίων του Μουσείου Ακρόπολης.

Ομαδικές κρατήσεις (από 15 έως 30 άτομα) πραγματοποιούνται μέσω αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος (groupbookings@theacropolismuseum.gr).

Οργανωμένες ξεναγήσεις στην έκθεση ξεκινούν την Κυριακή 18/5 από τους Αρχαιολόγους του Μουσείου, με απαραίτητη την ηλεκτρονική κράτηση (Περισσότερα: <https://www.theacropolismuseum.gr/thematikes-paroysiaseis/allspice-michael-rakowitz-ancient-cultures>).

Πληροφορίες στα neon.org.gr & theacropolismuseum.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Ο **Michael Rakowitz** (γεν. 1973, Γκρέιτ Νεκ, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ) είναι Ιρακισοαμερικανός καλλιτέχνης που δραστηριοποιείται στο σημείο τομής μεταξύ επίλυσης και πρόκλησης προβλημάτων. Ερευνά τον εκτοπισμό των κοινοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς λόγω πολέμου και ιμπεριαλισμού, ενεργοποιώντας καθημερινά αντικείμενα και χρησιμοποιώντας αντισυμβατικές προσεγγίσεις. Ζει και εργάζεται στο Σικάγο, ΗΠΑ, και είναι Καθηγητής Θεωρίας και Πρακτικής της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Northwestern, ΗΠΑ.

Το έργο του έχει παρουσιαστεί παγκοσμίως στη dOCUMENTA (13)- P.S.1, MoMA και Tate Modern, μεταξύ άλλων.

Το 2018-2020, έλαβε την ανάθεση για το Fourth Plinth στην πλατεία Τραφάλγκαρ στο Λονδίνο. Το 2019-2020 παρουσιάστηκε αναδρομική έκθεση του έργου του στην Whitechapel Gallery στο Λονδίνο, στο Castello di Rivoli Museo d'Arte Contemporanea στο Τορίνο και στο Jameel Arts Centre στο Ντουμπάι. Πρόσφατα έλαβε ανάθεση για τη δημιουργία έργου με θέμα την Αρχαιολογία και τις Ροές Μετανάστευσης από τον Δήμο της Χάγης.

Ο **Πολιτιστικός και Αναπτυξιακός Οργανισμός κοινής ωφέλειας NEON** ιδρύθηκε το 2013 από το συλλέκτη και επιχειρηματία Δημήτρη Δασκαλόπουλο. Επιδιώκει να αναδείξει τον πολιτισμό ως βασικό μοχλό προόδου και ανάπτυξης, και συμπράττει με θεσμικούς φορείς πολιτισμού για τη διάδοση της σύγχρονης τέχνης.

Ο NEON φιλοδοξεί να φέρει το σύγχρονο πολιτισμό κοντά στο σύγχρονο πολίτη, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει. Συγχρόνως, επιδιώκει να συμβάλει στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της πόλης και της καθημερινότητας του πολίτη. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της σχέσης του πολίτη με τη λειτουργία και τα δρώμενα της πόλης του.

Ο NEON δεν περιορίζεται σε ένα μόνον χώρο. Έδρα του είναι ολόκληρη η πόλη, το ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Είναι ένας ζωντανός και ενεργός συνομιλητής με την κοινωνία, τους θεσμούς και το κοινό.

Ο NEON υλοποιεί τους στόχους του μέσα από εκθέσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις και συζητήσεις, προγράμματα χορηγιών και υποτροφιών και τη δημιουργία ενός δικτύου διεθνών συνεργασιών και ανταλλαγών.

Πληροφορίες:

Έφη Λαζαρίδου, Reliant Communications, τηλ. 6932 296850, elazaridou@reliant.gr